

Betænkning

fra

den ved allerhøjeste Ordre af 17de August 1896
nedsatte Kommission til Prøvelse af de gældende
Bestemmelser om Tilsynet med Prostitutionen i
Kjøbenhavn

(med 5 Bilag).

Kjøbenhavn.

Trykt hos J. H. Schultz.

1897.

færre — og omvendt, jo færre Syge man kan opspore, desto flere Sunde ville de Syge smitte. Ganske bortset fra de ofte saa usikre statistiske Tal kan man derfor allerede paa Forhaand sige: hvis trods Lægekontrollen mange veneriske Sygdomstilfælde forekomme, vilde deres Antal have været endnu større uden den; fremkomme trods en ikke eksisterende Kontrol færre veneriske Tilfælde, vilde deres Antal have været endnu ringere, hvis Kontrollen havde eksisteret.

I.

Skrivelse fra Politiinspektør Stephensen om Sædelighedspolitiets Praxis ved Advarsel og Indskrivning efter Lov af 10de April 1874.

II.

Skrivelse fra Politiinspektør Stephensen om Tilsynet efter Lov af 10de April 1874 § 4.

III.

Skrivelse fra Politiets visiterende Læger angaaende de sanitære Bestemmelser i Lov af 10de April 1874 og Regulativet af 9de Marts 1877.

I.

Der er selvfølgelig saa mangfoldige Forhold og Omstændigheder, der kunne begrunde en bestemt Mistanke om, at et Fruentimmer søger Erhverv ved Utugt, at det er umuligt at opregne alle. — Det sikreste Grundlag for Advarslen er naturligvis, at Fruentimmeret selv indrømmer, at hun har haft Samleje med forskellige Mandspersoner for Betaling, men i Almindelighed gaar hendes Indrømmelse kun ud paa, at hun har haft Samleje med forskellige ubekendte Mandspersoner, som hun tilfældigt har truffet paa Gaden eller paa andre offentlige Steder, og af hvem hun har ladet sig traktere med Spise- og Drikkevarer.

En saadan Indrømmelse i Forbindelse med Politiets egen gennem nogen Tid fortsatte Iagttagelse af vedkommende Fruentimmers Færd vil altid medføre Advarsel. En Sigtelse fra en navngiven Mand i Forbindelse med Fruentimmerets Indrømmelse af at være løsagtigt er ligeledes et almindeligt Grundlag for Advarsel. — Som andre Momenter, der, i Forbindelse med Fruentimmerets Indrømmelse af Løsagtighed, kunne begrunde en Advarsel, kan nævnes, at hun er en hyppig Gæst paa Danseboder og lignende Forlystelsesanstalter, der frekventeres af løsagtige Kvinder og af Mænd, der søge saadanne Kvinder, og at hun forlader disse Lokaler i Selskab med forskellige Mandspersoner, at hun stadigt færdes sent om Aftenen og om Natten paa Gaden, indladende sig snart med ét Mandfolk, snart med et andet, at hun regelmæssig ses i Selskab med Kvinder, der ere bekendte

som løsagtige, at Husbeboerne klage over det Liv, et Fruentimmer i samme Hus fører, og det ved Undersøgelse viser sig, at hun modtager Besøg af forskellige Mandfolk og ikke kan paavise ordentligt fast Erhverv, o. s. v. Men det er en Hovedregel, at et Fruentimmer, som bestemt paa-
staar aldrig at have haft Samleje med en Mand, ikke vil faa Advarsel, selv om der ellers foreligger et antageligt Grundlag til at nære Mistanke mod hende for at søge Erhverv ved Utugt.

Ved at søge Erhverv ved Utugt forstaas at tilbyde sig til Samleje med forskellige Mænd mod Vederlag af Penge eller Genstande, der let kunne omsættes i Penge, og hvis Omsætning i Penge kan skønnes at have været Meningen ved Modtagelsen.

Om Fruentimmeret udelukkende ernærer sig ved Utugt eller tillige har et andet Erhverv, gjør ingen Forskel med Hensyn til Forholdets Opfattelse; Hovedvægten lægges paa, at Fruentimmeret over Utugt med Forskellige for Betaling.

En anden Opfattelse vilde saa godt som umuliggøre Efterforskningen af Fruentimmer, der søge Erhverv ved Utugt, da de aller fleste af disse Fruentimmer sørge for at have et Skinerhverv. — Et varigt Forhold til en enkelt Mand, selv om Fruentimmeret udelukkende lever af dette utugtige Forhold, opfattes ikke som en Søgen-Erhverv ved Utugt. men nærmest som et Kæresteforhold, altsaa som noget Politiet uvedkommende.

Hvad den hemmelige Prostitution angaar, bemærkes Følgende: Hvis man ved den hemmelige Prostitution vil forstaa de Kvinder, der øve Utugt med Forskellige for Betaling, men som endnu ikke have faaet Advarsel i Henhold til Straffelovens § 180, og altsaa forsaavidt endnu søge dette Erhverv »hemmeligt«, kan Tallet af disse Fruentimmer selvfølgelig ikke angives med blot nogenlunde Krav paa Paalidelighed, men jeg vil dog i Henhold til de Iagttagelser, jeg har gjort, sætte Tallet til ca. 300; dette Tal

er i hvert Fald snarere for højt end for lavt. Hvis man derimod ved hemmelig Prostitution vil forstaa de Kvinder, der søge Erhverv ved Utugt, og som endnu ikke ere indskrevne som offentlige Fruentimmer, kommer der til det ovenfor opgivne Tal endnu Tallet af de Fruentimmer, der ere advarede, og af dem, der ere stillede under Tilsyn i Henhold til Lov af 10de April 1864 § 4 uden at være ophørte med Erhvervet. — Dette Tal lader sig heller ikke med Bestemthed opgive, idet man jo er uvidende om, hvor mange Kvinder, der have taget Advarslen til Følge og ere ophørte med Erhvervet; det er derfor kun et løst Skøn, naar jeg sætter Tallet af denne Kategori af Kvinder til ikke over 300, og altsaa Tallet af Kvinder, der høre til den »hemmelige Prostitution« i denne Forstand til ikke over 600. — Man maa imidlertid vel erindre, at dette Tal ikke er ensbetydende med Tallet paa løsagtige Kvinder heri Kjøbenhavn.

Med Hensyn til Indskrivningen af Kvinder som offentlige skal bemærkes, at Indskrivning i Almindelighed finder Sted i Henhold til Lov af 10de April 1874 § 7, efterat de ere domte 2 Gange for Overtrædelse af Straffelovens § 180; det sker dog ogsaa, at Kvinder indskrives som offentlige i Henhold til Lov af 10de April 1874 § 6, naar de, efterat være stillede under Politiets Tilsyn i Henhold til Lovens § 4, udeblive fra Lægeeftersynet og derpaa findes lidende af venerisk Sygdom. — Efter egen Begæring indskrives kun de Kvinder, der tidligere have været indskrevne som offentlige Fruentimmer men ere blevne udslettede; derimod indskrives ingen Kvinde efter egen Begæring som offentligt Fruentimmer, naar hun ikke tidligere har været indskrevet som saadant.

En meget stor Del af de Kvinder, der indskrives som offentlige Fruentimmer, tage imidlertid ikke Logis og komme altsaa ikke til egentlig at praktisere som offentlige Fruentimmer, idet de strax efter Indskrivningen, og vel væsent-

ligst paavirkede af denne, anmode om en kortere Henstand og skaffe sig et lovligt Erhverv, der kan medføre deres Udslettelse som offentligt Fruentimmer, eller rejse bort fra Byen, hjem til Slægtninge i Provinserne eller til Udlandet.

Den 17de Oktober 1896.

K. Stephensen,
 Politinspektør.

KJØBENHAVNS POLITI.
 Hovedstationens III. Afdeling.

Den 29de Oktober 1896.

II.

Ethvert Fruentimmer, der er straffet én Gang for Overtrædelse af Straffelovens § 180 stilles under Politiets Tilsyn i Henhold til Lov af 10de April 1874 § 4; dette Tilsyn bestaar i, at der gives hende Paalæg om at møde til Lægeundersøgelse én Gang om Ugen og at melde Bopælsforandring inden 24 Timer; naar et saaledes under Tilsyn staaende Fruentimmer godtgør, at hun har faaet Tjeneste, som afgiver nogen Sikkerhed for, at hun opfører sig ordentligt, men som ikke lader sig forene med, at hun møder til Lægeundersøgelse, bliver hun fritaget herfor. Det sker aldrig, at noget Fruentimmer underkaster sig dette Tilsyn frivilligt. Tilsynet ophører af sig selv efter 6 Maaneders Forløb i Henhold til Lov af 10de April 1874 § 8.

K. Stephensen,
 Politinspektør.

III.

I Anledning af Politidirektørens Skrivelse af 28de November, hvori der ønskes en Udtalelse fra os, om vi formene, at de i Loven af 10de April 1874 og Regulativet af 9de Marts 1877 indeholdte Bestemmelser om de sanitaire Foranstaltninger bør søges forandrede, og, i bekræftende Fald, hvori Forandringen da bør bestaa, skulle vi ikke unnlade tjenstligst at fremkomme med Følgende:

Hvad de sanitaire Foranstaltninger efter Loven af 10de April 1874 angaar, kunne vi indskrænke os til at udtale, at den i § 6 omtalte Foranstaltning efter Udeblivelse fra Lægevisitation og Paavisning af venerisk Sygdom efter vor Formening rettest burde gøres afhængig af Lægens Erklæring om, hvorvidt vedkommende Fruentimmer kan antages at have været vidende om Sygdommens Tilstedeværelse.

Dernæst formene vi, at den efter § 7 i Loven bestemte Indskrivning som offentligt Fruentimmer saavidt muligt ikke skulde finde Sted i Tilfælde, hvor Vedkommende ikke har acquireret Syphilis, idet hun derved efter vor Erfaring næsten sikkert udsættes for i den nærmeste Tid at erhverve denne Sygdom, hvad der, foruden at paalægge hende et ikke tilsigtet Tillæg til Straffen, tillige lader hendes

Funktion falde sammen med den farligste Periode for Smittens Udbredelse.

Hvad Regulativet af 9de Marts 1877 angaar, da forekommer det os, at dette, der dog væsentligt er fremkommet og begrundet som en sanitair Foranstaltning, ikke tilstrækkeligt lader den lægevidenskabelige Side af Kontrollen komme til sin Ret ved Siden af den politimæssigt administrative, hvilket vi skulle tillade os noget udførligere at begrunde. Allerede det Udkast, som den under 3die Juli 1865 nedsatte Kommission paa Grundlag af et af Politiinspektør Nielsen udarbejdet Forslag fremsatte til Ordningen af Prostitutionsvæsenet her i Staden, og som synes nærmest at have været en Bearbejdelse af Turiner-Regulativet af 1857, viser den Position, man har tiltænkt de visiterende Læger, idet f. Ex. § 3 (der iøvrigt ikke blev vedtagen) foreslog, at disse skulde beskikkes og afskediges af Politidirektøren med 3 Maaneders Opsigelse, altsaa paa samme Maade som Overbetjente og Betjente. Denne Opfattelse gaar igen i hele Regulativet og kulminerer i § 51 (Udkastets § 53), hvorefter det er forbudt de visiterende Læger at tage offentlige Fruentimmer etc. under Behandling for venerisk eller nogen anden Sygdom eller modtage noget Honorar af dem eller andre paa deres Vegne, medens man ikke har anset det for fornødent at optage Turiner-Regulativets § 9 og tage noget saadant Forbehold paa de øvrige Funktionærers Vegne. Iøvrigt have vi ikke noget at erindre mod Paragrafens faktiske Indhold. Men i alt Fald burde da ogsaa Regulativets § 42, hvori det hedder: »Politiinspektøren skal derhos kunne tillade et privat boende Fruentimmer at have en af ham godkendt egen Læge, hvis Attest om, at hun ikke lider af venerisk Sygdom, da skal træde i Stedet for Lægeundersøgelsen« lyde paa, at den private Læge godkendes ikke af Inspektøren, men af de visiterende Læger, og at det paalægges ham at afgive en

skriftlig Erklæring til Politiinspektøren, hvori han erklærer, at han vil anse sig for bunden ved Regulativets §§ 46 og 51. Denne Erklærings Affordring er efter vor Formening i Overensstemmelse med Lov af 10de April 1874 § 9, sidste Stykke.

Vi skulle ikke yderligere fremdrage Enkeltheder i Regulativet, som hver for sig ere af relativt underordnet Betydning, idet vi som den væsentlige og hovedsagelige Hindring for en tilfredsstillende Udførelse af den sanitaire Side af Tilsynet maa anse den nuværende Ordning med to sidestillede Visitorer, ganske vist adjungerede Inspektøren, men dog altsaa under en saadan Form, at de vanskeligt kunne faa den forønskede Indflydelse paa Sagerne. Selv om denne Ordning, som vi tro at turde sige, ikke har forhindret en samvittighedsfuld Udførelse af de rent fagmæssige Sider af Undersøgelsen, og selv om den ej heller har vist sig uforenelig med en velsindet Samvirken indbyrdes samt med Inspektøren og det øvrige Personale, vil den dog af nærliggende Grunde kun kunne virke hæmmende paa Interessen, Ansvarsfølelsen og Initiativet. Det forekommer os absolut nødvendigt, at den egentlige Sundhedstjeneste, den medicinsk-sanitaire Kontrol, forestaas af en enkelt Person, der faar sit Omraade og sin Kompetence jævnsides og ligestillet med Politiinspektøren, med direkte Referat til Politidirektøren og iøvrigt med den underordnede lægekyndige Assistance, som gøres fornøden. Kun en enkelt Mand i en saadan Stilling, der altsaa vilde blive tilsvarende til Fængselslægen og Politilægen, kunde med den fornødne Autoritet gøre sin Indflydelse gældende paa de sanitaire Anordninger og overtage det dermed følgende Ansvar. Vi ere af den Formening, at en saadan fast ansat Læge, eventuelt med Benævnelsen Sundhedsinspektør eller lignende og med en eller flere løsere attachederede, yngre Assistentter, vilde være en i

enhver Henseende mere tilfredsstillende og næppe mere bekostelig Ordning end den nuværende. Saavidt os bekendt, er det ogsaa den, der findes overalt paa andre Steder.

Kjøbenhavn, den 3die December 1896.

C. Levinsohn,
visiterende Læge.

E. Pontoppidan.
Dr. med.
visit. Læge ved Politiet.

Til
Politidirektøren.